Provinciale Staten Drenthe

Statenstuk 2020-942

Ontwerpbegroting 2021 c.a. Noordelijke Rekenkamer

Voorgestelde behandeling:
- Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie op 24 juni 2020
- Provinciale Staten op 1 juli 2020
- Fatale beslisdatum: 1 juli 2020

Voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 18 mei 2020, kenmerk 21/SG/202001711

Behandeld door de heer L.K. Dwarshuis, telefoonnummer (0592) 36 51 87

Inleiding

De Staten hebben op 19 mei 2020 de ontwerpbegroting 2021 Noordelijke Rekenkamer (NRK) en de Jaarstukken 2019 NRK ontvangen. De Jaarstukken 2019 NRK bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening.

De Noordelijke Rekenkamer is als gemeenschappelijk orgaan door Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen in 2005 in het leven geroepen. De kosten van het gemeenschappelijk orgaan worden door de deelnemende provincies gelijk gedragen. Volgens de gemeenschappelijke regeling Noordelijke Rekenkamer legt het college van de NRK elk jaar voor 15 mei een ontwerpbegroting voor het volgende kalenderjaar voor. Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) worden Provinciale Staten van de deelnemende provincies in de gelegenheid gesteld een zienswijze op de ontwerpbegroting te formuleren. Voor 15 juli dient het college van de NRK de definitieve begroting vast te stellen.

Op 14 mei 2020 heeft de Raad van Advies van de NRK met het college van de NRK gesproken over de Ontwerpbegroting 2021 en de Jaarstukken 2019 en de bestemming van het resultaat 2019.
De Raad van Advies staat positief tegenover de stukken en de resultaatsbestemming en adviseert geen zienswijze in te dienen over de Ontwerpbegroting 2021. De Jaarstukken 2019 worden u ter kennisname aangeboden.

Advies

1. Geen zienswijze in te dienen over de Ontwerpbegroting 2021 NRK.
2. In te stemmen met de bestemming van het resultaat over 2019.
3. Kennis te nemen van het jaarverslag 2019 en de jaarrekening 2019, inclusief de accountantsverklaring.
4. Het college van de NRK te informeren over de besluiten onder punt 1 tot en met 3.

Beoogd effect

Tijdige indiening van een zienswijze, zodat het college van de NRK de Begroting 2021 kan vaststellen.

Argumenten

De Jaarrekening 2019 geeft een getrouw beeld van vermogen en resultaat.
De jaarrekening is opgesteld en definitief vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De controlerend accountant Van der Meer Accountants B.V. heeft hiervoor op 29 april 2020 een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.
Het rekeningresultaat 2019 is € 4.499,- positief. De NRK noteerde meevallers op de posten intern personeel en vormgeving rapporten en tegenvallers op de posten externe inhuur, organisatie en automatisering (Jaarstukken 2019 NRK, blz. 11).

Algemene reserve en resultaatsbestemming 2019
In de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer 2016 (art. 28, lid 2) is bepaald dat de NRK mag beschikken over een algemene reserve ter hoogte van 5% van de jaarbijdrage van de provincies. Deze jaarbijdrage bedroeg in 2019 € 827.700,- en derhalve mag de NRK een reserve van

€ 41.385,- aanhouden. Een positief resultaat, na het samenstellen van de jaarrekening, daarboven wordt in gelijke delen teruggestort aan de deelnemende provincies.

Het college van de NRK heeft het rekeningresultaat à € 4.499,- ten gunste van algemene reserve[1] bestemd. Na bestemming van het resultaat 2019 is de reserve van de NRK € 42.263,- en daarmee € 878,- hoger dan de 5%-norm.
De NRK heeft dit met Raad van Advies in haar vergadering van 14 mei jl. besproken en gevraagd of zij mogen afzien van het terugstorten van het overschot aan de drie provincies. In de vergadering is geconcludeerd dat:
- de omvang van het te ontvangen bedrag per provincie marginaal is; en
- de NRK verwacht haar reserves in 2020 te gebruiken voor automatiseringsinvesteringen (zie ook Jaarstukken 2019, blz. 12).

De Raad van Advies adviseert positief over deze bestemming van het resultaat 2019.

Uitvoering

Tijdsplanning
Na behandeling van de Ontwerpbegroting 2021 in de vergaderingen van Provinciale Staten van de deelnemende provincies wordt het college van de NRK geïnformeerd over eventuele zienswijzen. Dit dient uiterlijk 15 juli te gebeuren. Vervolgens kan het college de Begroting 2021 tijdig vast stellen en indienen bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Financiën
De bijdrage van de Provincie Drenthe aan de NRK in 2021 wordt € 288.334,- (een derde deel van € 865.000,-).

De bijdrage voor 2020 is door PS op 20 mei 2019 (Statenstuk 2019-894) vastgesteld op € 290.667,- (waarvan eenmalig € 15.000,-).

Extern betrokkenen
Provinciale Staten van Fryslân en Groningen

Communicatie
Het college van de NRK per brief informeren over de genomen besluiten.

[1] De NRK noemt de algemene reserve in de jaarrekeningen ‘Eigen Vermogen’.

Bijlagen
1. Brief van het college NRK;
2. Jaarstukken 2019 (jaarverslag en jaarrekening) NRK, inclusief accountantsverklaring;
3. Ontwerpbegroting 2021 NRK.

Assen, 18 mei 2020
Kenmerk: 21/SG/202001711

Provinciale Staten van Drenthe,

mevrouw drs. J. Klijnsma, voorzitter
mevrouw mr. drs. S. Buissink, griffier

*Ontwerp*besluit

2020-942-1

Provinciale Staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van het Presidium van Provinciale Staten van Drenthe van 18 mei, kenmerk 21/SG/202001711;

BESLUITEN:

I. Geen zienswijze in te dienen over de Ontwerpbegroting 2021;
II. In te stemmen met de bestemming van het resultaat over 2019;
III. Kennis te nemen van het Jaarverslag 2019 en de Jaarrekening 2019, inclusief de accountantsverklaring;
IV. Het college van de NRK te informeren over de besluiten onder punt 1 tot en met 3.

Assen, 1 juli 2020

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter , griffier

Noordelijke Rekenkamer

Aan Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen

Betreft Jaarstukken-2019 en begroting-2021

Assen, 19 mei 2020.

Geachte leden van Provinciale Staten,

De Noordelijke Rekenkamer is weer volop bezig met het opzetten en uitvoeren van onderzoek. In de loop van 2020 zal zij een nieuw onderzoeksprogramma opstellen; daarover zullen we u binnenkort suggesties vragen.

U ontvangt bij dezen de vastgestelde jaarstukken over 2019 en de ontwerpbegroting-2021. Uw Raad van Advies heeft hierover op 14 mei jl. advies uitgebracht; dat ontvangt u afzonderlijk.

Bij het opstellen van de jaarrekening en de begroting hanteert de Noordelijke Rekenkamers de volgende financiële en beleidsmatige kaders:

A. Rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid staan niet alleen centraal in het onderzoek van de rekenkamer, maar zijn ook richtsnoeren bij het handelen van de rekenkamer zelf.
B. De uitgaven en de aangegane verplichtingen overschrijden niet de inkomsten.
C. De inkomsten – de bijdragen van de drie provincies - stijgen trendmatig.
D. De reservepositie is – conform afspraak met de drie provincies – maximaal 5% en deze is bedoeld om eenmalige tegenvallers op te vangen.
E. Onderzoeken van de rekenkamer worden in beginsel door het eigen bureau uitgevoerd; het bureau van de rekenkamer heeft daartoe expertise op het merendeel van de provinciale kerntaken.
F. Op personeel vlak is naast continuïteit (vaste aanstellingen) ook vernieuwing noodzakelijk (tijdelijke aanstellingen).
G. Voor onderzoek waarvoor de interne expertise ontoereikend is, voor onderzoek buiten het onderzoeksprogramma om en voor het opvangen van piekbelasting, huurt de rekenkamer extern personeel in, via detachering dan wel het uitbesteden van delen van een onderzoeksproject.

Nadere keuzes treft u in de toegestuurde stukken aan.

Uit de jaarrekening blijkt dat het boekjaar-2019 afgesloten is met een overschot; en daar zijn we best trots op, gezien het uitzonderlijke karakter van vorig jaar. Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling De Noordelijke Rekenkamer 2016 zou dat bedrag - €878,- - in gelijke delen teruggestort moeten worden naar de provincies. Wij verzoeken u echter de Noordelijke Rekenkamer toe te staan dit overschot toe te voegen aan haar algemene reserve. Reden daarvoor is dat in de loop van 2020 en in 2021 extra uitgaven te verwachten zijn, zoals voor het publiceren van meer onderzoeksrapporten dan voorzien, het wegwerken van het laatste achterstallige onderhoud aan de kantoorruimte en voor noodzakelijke vernieuwing van de ICT.

Namens het College van de Noordelijke Rekenkamer,

Hoogachtend,

Dr. Linze Schaap
directeur-secretaris

Dr. Nassaulaan 5 | 9401 HJ Assen | 0592 -304 790
www.noordelijkerekenkamer.nl

Noordelijke Rekenkamer

Jaarstukken-2019

Jaarverslag en jaarrekening
Overzicht van baten en lasten

Vastgesteld door het College van de Noordelijke Rekenkamer op 11 maart 2020.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

Inhoudsopgave

1	Jaarverslag		3
	1.1	Jaarverslag 2019	3
	1.2	Toelichting Paragrafen bij de jaarstukken 2019	6
2	Jaarrekening 2019		7
	2.1	Balans per 31 december 2019	7
	2.2	Overzicht van baten en lasten 2019	8
	2.3	Kasstroomoverzicht 2019	9
	2.4	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	10
	2.5	Toelichting op de balans	10
	2.6	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	12
3	Overige gegevens		16
	3.1	Realisatieoverzicht 2019 en 2018	16
	3.2	Gebeurtenissen na balansdatum	16
	3.3	Ondertekening van de Jaarrekening 2019	17
	3.4	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	18

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

1 Jaarverslag

In 2019 hebben zich de nodige veranderingen voltrokken. Er is een nieuwe directeur-secretaris aangetreden in de persoon van dr. L. Schaap. Het weer getalsmatig op sterkte brengen van het College is in 2019 helaas (nog) niet gelukt. Vanwege de ontwikkelingen is het onderzoeksprogramma 2018-2019 met een jaar verlengd. Het jaar 2020 zal naar alle waarschijnlijkheid, een uitermate productief jaar worden: de drie onderzoeken die in 2019 gestart zijn worden in 2020 afgerond, en van de overige drie projecten uit het lopende onderzoeksprogramma zullen hopelijk ten minste twee eveneens tot een goed einde gebracht worden.

De tweede helft van 2019 voelde aan als een nieuwe start. Het bureau fungeerde weer zoals het moet, er heerste een goede sfeer; de relaties tussen Bureau, College en Raad van Advies waren constructief.

1.1 Jaarverslag 2019

Grondslag Noordelijke Rekenkamer

De Provinciewet schrijft voor dat Provinciale Staten beschikken over een onafhankelijke Rekenkamer. Artikel 183 Provinciewet bepaalt dat die Rekenkamer het door het provinciebestuur gevoerde bestuur beoordeelt aan de hand van drie maatstaven: doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid. Rekenkamerrapporten dienen de Statenleden te ondersteunen in hun controlerende taak. De Gemeenschappelijke Regeling de Noordelijke Rekenkamer (2016) bepaalt dat de Raad van Advies (bestaande uit negen Statenleden) adviseert over (a) de inhoud van het tweejaarlijkse onderzoeksprogramma, (b) de uitvoering van de taak door de Noordelijke Rekenkamer en (c) zorgdraagt voor gecoördineerde besluitvorming van de drie Staten over zaken die de Noordelijke Rekenkamer aangaan. Tevens zijn in de Gemeenschappelijke Regeling bepalingen opgenomen over de identieke, financiële bijdragen van de drie deelnemende provincies Drenthe, Fryslân en Groningen aan het gemeenschappelijk orgaan, de Noordelijke Rekenkamer.

Onderzoek

In verslagjaar 2019 is gewerkt aan drie onderzoeken. Omdat deze alle drie in 2020 afgerond en aan de Staten aangeboden zullen worden, zullen zij in het jaarverslag over 2020 inhoudelijk besproken worden. Hier wordt daarom volstaan met het verwoorden van de onderzoeksvragen.

Lusten en lasten van de energietransitie

Welke kosten en baten ondervinden betrokken partijen bij projecten over duurzame energieopwekking, hoe – en op basis van welke criteria – zijn deze kosten en baten verdeeld en hoe is die verdeling tot stand gekomen?

1. Welke projecten voor het opwekken van duurzame energie worden uitgevoerd?
2. Welke verdeling van kosten en baten vinden Provinciale en Gedeputeerde Staten in projecten voor het opwekken van duurzame energie rechtvaardig? In hoeverre hebben zij hierin een expliciete afweging gemaakt?
3. Hoe bewerkstelligen Gedeputeerde Staten dat kosten en baten rechtvaardig worden verdeeld?
4. Hoe is de uiteindelijke kosten-batenverdeling in de onderzochte projecten?
5. Verschilt de kosten-batenverdeling tussen coöperatieve en reguliere initiatieven? Zo ja, wat zijn de verschillen?
6. Kunnen lessen worden getrokken uit de Deense (coöperatieve) aanpak?

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

DUURZAME LANDBOUW

Op welke manier hebben de provincies in de periode 2012 tot en met 2018 met subsidieverstrekking bijgedragen aan een verduurzaming van de landbouw?

1. Wat was het gevoerde beleid van de provincies om de transitie naar een duurzame landbouw te stimuleren? En welke Europese en nationale wet- en regelgeving is relevant als context voor dit provinciale beleid?
2. Hoeveel en op welke wijze hebben de provincies, gedurende de onderzoeksperiode, subsidies ingezet voor het stimuleren van een verduurzaming van de landbouw?
3. Wat zijn de resultaten van het door de provincies gevoerde (subsidie)beleid in relatie tot verduurzaming?
4. Op welke manier zijn de Provinciale Staten betrokken geweest bij en geïnformeerd over de voortgang en resultaten van het provinciale (subsidie)beleid ter verduurzaming van de landbouw?

TOERISME

Wat zijn de provinciale inspanningen op het gebied van marketing en promotie om het toerisme te bevorderen en heeft de provincie zicht op de effecten van deze inspanningen?

1. Hoe geeft de provincie sturing aan marketingorganisaties en promotiecampagnes die door de provincie worden gesubsidieerd?
2. Hoeveel middelen stelt de provincie beschikbaar voor marketing en promotie en hoe controleert de provincie hoe deze middelen worden besteed?
3. Wat is het effect van marketing en promotie en vindt bijsturing plaats van de uitvoering?
4. Welke voortgangs- en verantwoordingsinformatie ontvangen Provinciale Staten over de uitvoering van het toerismebeleid?
5. Wat zijn overeenkomsten en verschillen in het gevoerde marketingbeleid tussen de drie noordelijke provincies en hoe verhoudt zich dit tot het landelijke beeld?

College

Het bestuur wordt uitgeoefend door het College van de Noordelijke Rekenkamer. De wettelijke termijn bedraagt zes jaar. Deze termijn kan één keer worden verlengd. In het verslagjaar 2019 werd het College gevormd door:

- mr. drs. M.C.A. Smilde (voorzitter, benoemd per 06/07/2016, vertrokken per 01/03/2019),
- dr. J. van der Bij (lid, herbenoemd per 01/10/2018); waarnemend voorzitter (vanaf 15/07/2019),
- dr. P.L. Polhuis (lid, benoemd per 6-7-2016; waarnemend voorzitter (van 01/03/2019 tot 15/07/2019); vertrokken per 15/07/2019).

In het verslagjaar 2019 is het College twaalf keer in een reguliere vergadering bijeengekomen en één keer (in verband met personele vraagstukken) in een extra vergadering. Belangrijke aandachtspunten waren:

- start, voortgang en afronding van het onderzoek naar de provinciale inspanningen m.b.t. de verdeling van lusten en lasten bij de energietransitie;
- start en voortgang van het onderzoek naar duurzame landbouw;
- start en voortgang van het onderzoek naar toerismebeleid;
- personele en bestuurlijke kwesties (vooral in de eerste helft van het verslagjaar).

Contacten met Provinciale Staten; Raad van Advies

Het is gebruikelijk om voorafgaand aan de feitelijke publicatie van de Rekenkamerrapporten presentaties te organiseren. In deze besloten bijeenkomsten (briefings) wordt aan de geïnteresseerde Statenleden een toelichting op de conclusies en aanbevelingen van het Rekenkameronderzoek gegeven, alvorens het rapport openbaar wordt.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

De Noordelijke Rekenkamer stelt het contact met Provinciale Staten en hun leden over de onderzoeksrapporten op hoge prijs. Het College is te allen tijde bereid in een commissievergadering een toelichting te geven op zijn rapporten. In het verslagjaar is dit echter niet gebeurd, omdat er geen rapporten gepubliceerd zijn.

De Raad van Advies bestaat uit afgevaardigden van Provinciale Staten en telt negen leden, uit elke provincie drie. De Provinciale Staten werden in 2019 vertegenwoordigd door:

	Vóór de Statenverkiezingen	Na de Statenverkiezingen
Drenthe	P. Moltmaker M.C.J. van der Tol J. Vester	G.J. Dikkers J.J. Moes N.A. Uppelschoten
Fryslân	R. van der Honing drs. R. van Maurik (voorzitter) drs. L.P. Stoel	A.D. Aalberts L.J.A.J. van de Broek W. de Vries
Groningen	J.H Mastenbroek H. Meendering M. Miesen	J.H. Mastenbroek (voorzitter) M.K.R. Miesen L.E.J. van der Laan

Het secretariaat van de Raad van Advies werd verzorgd door mevrouw mr. drs. S. Buissink, statengriffier van de provincie Drenthe. In de verslagperiode werd zij bijgestaan door de heer L.K.Dwarshuis. In de verslagperiode is de Raad van Advies verschillende malen bijeengekomen. De volgende zaken hebben de nodige aandacht gekregen: de jaarstukken 2018 en de begroting 2020; organisatorische en personele vraagstukken, en de werving van nieuwe leden voor het College.

Bureau

Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer ondersteunt het College bij het uitoefenen van zijn taak. Waar mogelijk wordt het onderzoek van de Noordelijke Rekenkamer uitgevoerd door de medewerkers van het bureau; daarvoor is 4 fte beschikbaar. Soms is het noodzakelijk externe menskracht in te huren, hetzij omdat er een tijdelijk tekort aan medewerkers is, hetzij omdat behoefte is aan specifieke expertise.

De secretaris van het College van de Noordelijke Rekenkamer is tevens directeur van het bureau. De directeur-secretaris wordt – net als het College en de medewerkers ondersteund door een officemanager. Het bureau kent daarmee een totale formatie van 6,0 fte. In 2019 fluctueerde de feitelijke bezetting nogal (door vertrek van medewerkers, buitengewoon verlof, arbeidsconflicten, aanstelling interim-directie, aanstelling directeur-secretaris). De eerste zeven maanden van 2019 is de functie van directeur-secretaris op interimbasis vervuld.

Medewerkers van de Noordelijke Rekenkamer leverden bijdragen aan bijeenkomsten van de Kring Noord van de NVRR en hetzelfde geldt voor het verzorgen van de NVRR-cursus Kennismaken met Rekenkamerwerk.

Vanaf 1 augustus 2019 is een begin gemaakt met het verbeteren van de arbeidsomstandigheden in het kantoor in Assen. Zo heeft de verhuurder de keuken verwijderd uit het kantoorgedeelte en is besloten tot vervanging van de vervuilde en versleten vloerbedekking (uitvoering in 2020). Ook zijn 'nieuwe' (in concreto: goede gebruikte en opgeknapte) bureaustoelen aangeschaft. Tevens is opdracht gegeven tot werkplekadvisering en RI&E (uitvoering begin 2020). Het betreft hier hoogstnoodzakelijke activiteiten. De begroting-2019 voorzag niet in deze uitgaven, maar het is toch gelukt ze binnen de begroting op te vangen.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

Dienstverlening en servicecontracten

De provincie Drenthe vervult als centrumprovincie (aangewezen in de Gemeenschappelijke Regeling) voor de Noordelijke Rekenkamer een ondersteunende rol. Deze overeenkomst is begin 2017 herzien. De provincie Drenthe heeft in het verslagjaar adviezen uitgebracht over onder meer het personeelsbeleid. Daarnaast is – desgevraagd - uitgezocht of medewerkers en bestuurders van de Noordelijke Rekenkamer onder de verzekeringen van de provincie Drenthe vallen (WA, WE-GAS); dat blijkt het geval te zijn. Voor de ICT-ondersteuning is een contract afgesloten met IT Lions.

1.2 Toelichting paragrafen bij de jaarstukken 2019

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV 2017) schrijft voor dat de betrokken overheid te onderscheiden programma's kent die samenhangen met de maatschappelijke beleidsvelden waarop deze overheid zich richt. Verder schrijft het BBV voor dat de betreffende overheid in afzonderlijke paragrafen de uitgangspunten beschrijft die op een aantal, door de regelgever genoemde, beheersaspecten in acht worden genomen. De Noordelijke Rekenkamer is geen bestuursorgaan dat besluiten met rechtsgevolg neemt: zij doet onderzoek. De strekking van dit onderzoek neemt de vorm aan van een constatering (onderzoeksbevinding) dan wel een advies (aanbeveling). De Noordelijke Rekenkamer heeft geen rechtspersoonlijkheid. Er kan geen onroerend goed worden aangekocht. Er worden geen kapitaalgoederen – anders dan ICT-apparatuur – aangehouden, zodat het formuleren van uitgangspunten bij het onderhoud van kapitaalgoederen niet zinvol is. De Noordelijke Rekenkamer is een samenwerkingsorgaan van de drie Noordelijke provincies maar neemt zelf niet - bestuurlijk noch financieel - deel aan andere organisaties. Er is in de rekening van de NRK geen paragraaf verbonden partijen opgenomen. Onderstaand komen achtereenvolgens aan bod: weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering.

Weerstandsvermogen

Mochten zich incidenten voordoen die effect hebben op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer, dan kan daarin worden voorzien door een beroep te doen op de weerstandscapaciteit uit de reserve en op de post onvoorzien.

Rekeningcourant verhouding

De Noordelijke Rekenkamer voert een deel van haar financiële administratie in eigen beheer uit. De salarisbetaling en de daarmee samenhangende reiskostenvergoeding vallen onder de administratie van de provincie Drenthe (de formele werkgever). De aan de NRK deelnemende provincies storten hun jaarlijkse bijdrage rechtstreeks op de rekening-courant van de Rekenkamer.

Bijdrage van provincies

Jaarlijks stellen de Staten van de drie deelnemende provincies een gelijk bedrag beschikbaar ter dekking van de te maken kosten. Deze bijdrage is taakstellend.

Bedrijfsvoering

Het merendeel van het personeel van de Noordelijke Rekenkamer is formeel in dienst van de provincie Drenthe; de overige zijn gedetacheerd. De Noordelijke Rekenkamer volgt grotendeels het personeelsbeleid van de provincie. Voor informatie over de ontwikkeling van de loonsommen en sociale lasten conformeert de Rekenkamer zich aan opgaven die de provincie verstrekt. De provincie ontvangt voor het uitvoeren van deze werkzaamheden een vergoeding; deze wordt vastgesteld op basis van urenadministratie en nacalculatie, conform het dienstverleningsprotocol-2016. In dat protocol zijn tevens afspraken gemaakt over de ondersteuning door de directeur-secretaris bij personeelszaken, arbeidsomstandigheden, juridisch advies en verzuimbegeleiding.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

2 Jaarrekening 2019

2.1 Balans per 31 december 2019

Deze balans is de balans vóór de verwerking van het resultaat 2019 (in euro's (€))

	Toelichting nummer	31-12-2019	31-12-2018
Activa			
Materiële vaste activa			
Overige materiële vaste activa	01	0	0
Totaal materiële vaste activa		**0**	**0**
Vlottende activa			
Liquide middelen	02	126.568	154.868
Overlopende activa	03	63.998	47.802
Totaal vlottende activa		**190.566**	**202.670**
Totaal activa		**190.566**	**202.670**
Passiva			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	04	37.764	113.597
resultaat boekjaar	05	4.499	-/- 120.833
Totaal eigen vermogen		**42.263**	**-/- 7.236**
Kortlopende schulden			
Overlopende passiva	03	148.303	209.906
Totaal kortlopende schulden		**148.303**	**209.906**
Totaal passiva		**190.566**	**202.670**
Niet uit de balans blijkende verplichtingen		**7.028**	**7.028**

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs

Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

2.2 Overzicht van baten en lasten 2019

Om de aansluiting tussen de winst- en verliesrekening in de jaarrekening 2019 en de begroting 2019 zichtbaar te maken, is voor een aantal posten een toelichting opgenomen (zie voor verwijsnummers de tweede kolom van onderstaande tabel). Ook de realisatiecijfers van 2018 zijn toegevoegd als referentie. In de bijlage bij deze jaarrekening is een gedetailleerd realisatieoverzicht 2018-2019 opgenomen.

	Toelichting nummer	*Realisatie 2019*	*Begroting 2019*	*Verschil 2019*	*Realisatie 2018*
Bedrijfslasten					
Intern personeel, woon-werkverkeer	08	500.551	677.000	-/- 176.449	574.389
Extern personeel	09	201.337	40.000	+/+161.337	68.594
Werving, selectie, vorming, opleiding	10	2.920	3.000	-/- 80	1.238
Huisvesting	11	44.352	42.700	+/+ 1.652	44.019
Externe diensten	12	58.604	30.500	+/+ 28.104	208.210
Afschrijvingen	13	0	0	0	457
Vormgeving rapporten	14	1.149	15.000	-/- 13.851	11.734
Overige bedrijfskosten	15	14.240	11.500	+/+ 2.740	12.239
Voorlichting en representatie	16	48	6.000	-/- 5.952	2.953
Onvoorzien	17	0	2.000	-/- 2.000	0
Som der bedrijfslasten		**823.201**	**827.700**	**-/- 4.499**	923.833
Opbrengsten					
Bijdragen provincies	07	827.700	827.700	0	803.000
Rentebaten	18	0	0	0	0
Som der opbrengsten		**827.700**	827.700	**0**	**803.000**
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	05	4.499	0	4.499	-/- 120.833

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

2.3 Kasstroomoverzicht 2019

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de uitgaven en ontvangsten.

Kasstroomoverzicht 2019 (in euro's (€))

Mutaties liquide middelen	toelichting		
Beginsaldo rekeningen 2019	02		**154.868**
A: Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bijdrage deelnemers	07	827.700	
Rente	18	0	
Bedrijfslasten totaal		-/- 823.201	
Totaalsaldo A			**+/+ 4.499**
B: Kasstroom uit investeringen en overige mutaties			
Afschrijvingen	01 en 13	0	
Investeringen	01 en 13	0	
Mutaties overlopende activa	03	-/- 16.196	
Mutaties overlopende passiva	03	-/- 61.603	
Totaalsaldo B			**-/- 77.799**
C. Bestemming resultaat			
Toevoeging aan reserve wegens bijzondere omstandigheden		45.000	
Totaal C	06		**+/+ 45.000**
Totaal mutaties liquide middelen (A+B+C)			**-/- 28.300**
Saldo rekeningen	02		**126.568**

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

2.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening van de Noordelijke Rekenkamer is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV 2017). De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan van de Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen op basis van de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer (2016). De provincie Drenthe is als centrumprovincie aangewezen. Bij de controle van de jaarrekening is het rechtmatigheidskader NRK in acht genomen. In de jaarrekening 2019 zijn de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de balans per 31 december 2019, de staat van baten en lasten, het kasstroomoverzicht en een toelichting op de posten opgenomen. Als bijlage is het realisatieoverzicht 2018-2019 toegevoegd.

Grondslagen voor waardering activa en passiva

Algemeen

Het vermogen wordt bepaald op grond van historische prijzen. De activa en de passiva zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

Het beleid is dat investeringen worden geactiveerd indien hoger dan € 5.000,00 en een minimale gebruiksduur kennen van 3 jaar.

Vorderingen

Bij de waardering van eventuele vorderingen wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid. De omvang van dit risico is beoordeeld.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

In de staat van baten en lasten worden opbrengsten en kosten verantwoord die betrekking hebben op de bedrijfsactiviteiten die tijdens het boekjaar 2019 werden verricht.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Artikel 44 en 49 van het BBV schrijven voor dat voor jaarlijks terugkerende, aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een gelijk volume geen voorziening mag worden getroffen en deze niet in de overlopende passiva mogen worden opgenomen.

2.5 Toelichting op de balans

De nummers corresponderen met de toelichtingsnummers uit de balans, uit de winst- en verliesrekening en uit het kasstroomoverzicht.

01 Materiële vaste activa

De in het verleden aangeschafte ICT – infrastructuur is geheel afgeschreven, derhalve voor 2019 geen sprake meer van een afschrijvingslast.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

02 Liquide middelen

Sinds 2013 beschikt de Noordelijke Rekenkamer over een eigen betaalrekening en depositorekening bij de ABN-AMRO. Het niet direct benodigde deel van de inkomsten wordt op dit deposito gestort, voor zover dat zinvol is met het oog op opbrengsten uit rente. Daarnaast is er medio 2014 een bankgarantie aangegaan ter zekerstelling van de af te dragen huur voor het pand aan de Dr. Nassaulaan 5. Het beginsaldo op de bankrekening van de Rekenkamer per 1 januari 2019 was €154.868 en het eindsaldo per 31 december 2019 was €126.568.

03 Overlopende activa en passiva

De overlopende activa bestaan vooral uit de terug te vorderen BTW. De overlopende passiva bestaat uit uitgaven inhuur extern personeel over de maand december 2019, telefoonkosten, vervangen van de kantoorvloer en RI&E + werkplekadvies.

04 Eigen vermogen

Reserve Noordelijke Rekenkamer

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
t/m 2011		25.000	67.565	42.565
2012	42.565	0	0	42.565
2013	42.565	3.659	0	38.906
2014	38.906	0	33.305	72.211
2015	72.211	0	9.514	81.725
2016	81.725	41.786	0	39.937
2017	39.937	0	73.660	113.597
2018	113.597	-/- 120.833	0	-/- 7.236
2019	-/- 7.236	0	49.499	42.263

Aan het eind van het verslagjaar 2018 was het eigen vermogen negatief. Op advies van de Raad van Advies hebben de drie provincies besloten de Noordelijke Rekenkamer een eenmalige extra bijdrage te verschaffen om daarmee de reserve op peil te brengen (van €15.000,- per provincie). Deze extra bijdrage is in 2019 ontvangen en verwerkt.

Algemene reserve

De algemene reserve bestaat uit de vrij uitkeerbare reserve. Tegenover deze reserve staan geen verplichtingen op grond van de wet of statuten om deze reserve aan te houden. Mutaties in de algemene reserve ontstaan door winstbestemming en vrijval van wettelijke reserves. De algemene reserve heeft tot doel tegenvallers bij lopende onderzoeken op te vangen, eventuele kortingen op provinciale bijdragen op te vangen, en een voorziening te bieden indien bij langdurige ziekte een eventuele vervanging vanuit eigen middelen moet worden bekostigd.

05 (Het) resultaat boekjaar

Het verslagjaar 2019 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 4.499. Er waren meevallers op de posten intern personeel en vormgeving rapporten. Er waren tegenvallers op de posten externe inhuur, organisatiekosten en automatisering. De extra uitgaven op het vlak van automatisering waren vooraf voorzien. Als de eenmalige uitgaven niet worden meegerekend, zijn de reguliere uitgaven voor automatisering na de overstap naar een nieuwe ICT-partner gedaald.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

06 Bestemming resultaat 2019

Het positieve resultaat in 2019 gaat ten gunste van het Eigen Vermogen. Daarmee is het Eigen Vermogen meer dan 5%. Een lagere reserve dan 5% van de bijdragen van de drie provincies is naar de mening van de Noordelijke Rekenkamer en haar Raad van Advies onwenselijk. De drie provincies zal gevraagd worden af te zien van terugvragen van het reservedeel boven de 5% (zijnde €878,- in totaal), met het oog op te verwachten extra kosten ten behoeve van de automatisering (vervanging server dan wel overgaan naar werken in de Cloud), de website (modernisering, vergroting toegankelijkheid) en (verdere) verbetering van de fysieke werkomstandigheden.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Een niet in de balans opgenomen verplichting betreft het vijfjarige huurcontract voor de huisvesting van het bureau in het pand aan de Dr. Nassaulaan 5 te Assen (toelichting onder nummer 11 'huisvesting'). Dat huurcontract loopt door tot 31 december 2024. Er zijn in dit contract tevens afspraken over de servicekosten gemaakt. Verder zijn er meerjarige contracten voor het onderhoud en beheer van de ICT aangegaan. De dienstverleningsovereenkomst met de provincie Drenthe is begin 2017 herzien.

2.6 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Hieronder wordt ingegaan op de samenstelling van het resultaat. In de bijlage is een realisatieoverzicht opgenomen waarin de verschillen met de begroting per categorie worden toegelicht. Op hoofdcategorie is de aansluiting met de begroting 2019 aangehouden.

07 Netto-omzet

De ontvangsten van de drie deelnemende provincies ter dekking van de bedrijfskosten vallen onder de opbrengsten van de Noordelijke Rekenkamer. Na vaststelling van de begroting 2019 in de zomer van 2018 heeft de Rekenkamer in januari 2019 de drie provincies om hun jaarbijdrage verzocht. Aan dit verzoek is conform voldaan.

08 Intern personeel

De kosten voor intern personeel in de winst- en verliesrekening zijn opgebouwd uit:

Intern personeel	Realisatie 2019	Begroot 2019	Realisatie 2018
Salarissen personeel + sociale lasten	489.533	665.000	563.554
Vergoeding woon-werkverkeer; reis-/verblijfkosten	11.018	12.000	10.835
Vorming en opleiding	2.920	3.000	1.238
Totaal	503.471	680.000	**575.627**

De personele uitgaven vallen in 2019 aanzienlijk lager uit dan begroot. Dat heeft diverse oorzaken: de aanwezige vacatureruimte voor onderzoekers is in het boekjaar 2019 slechts ten dele gevuld en dan nog met extern personeel (zie post 09), de directeursfunctie is vacant geweest en de inschaling van die functie is verlaagd. Tevens zijn de uitgaven voor het College van de Noordelijke Rekenkamer lager dan voorzien, door tussentijds vertrek van twee leden en het niet opvullen van de leeggevallen plekken.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

Met betrekking tot de vorming en opleiding kan worden opgemerkt dat in het verslagjaar werd deelgenomen aan landelijke en regionale conferenties van de vakorganisatie voor rekenkameronderzoek (NVRR). De tijdelijke medewerker nam deel aan de NVRR-cursus Kennismaken met Rekenkamerwerk 2018-2019.

Aantallen fulltime equivalenten	Realisatie 2019	Begroot 2019	Realisatie 2018
Bestuur	0,3	0,4	0,4
Bureau	4,3	5,5	5,4
Totaal	4,6	5,9	5,8

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De bezoldiging van de leden van het College [en overige topfunctionarissen] over het jaar 2019 is als volgt:

	Leidinggevende topfunctionarissen met bezoldiging boven € 1.700			
		M. Herweijer	**L. Schaap**	
1	Functie (functienaam)	Bestuurder	Bestuurder	
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	01-09-2011	01-08-2019	
3	In dienst tot (datum einde functievervulling)	01-07-2019	heden	
4	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja	
5	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%	
6	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	68.280	42.633	
7	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	64.744	8.333	
8	Totaal bezoldiging	**133.024**	**50.966**	
9	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	194.000	194.000	
	2018			
1	(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja		
2	Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%		
3	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.831		
4	Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	18.037		
5	Totaal bezoldiging	**130.868**		
6	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	181.000		
	Toezichthoudende topfunctionarissen met bezoldiging boven €1.700			
		M.C.A. Smilde	**J. van der Bij**	**P.L. Polhuis**
1	Functie (functienaam)	Vz. college	Vice-vz.college	Lid college
2	In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	6-jul-16	1-sep-12	6-jul-16
3	In dienst tot (datum einde functievervulling)	01-03-2019	heden	15-06-2019
4	Totaal bezoldiging in kader van de WNT	**3.969**	**18.432**	**11.171**
5	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	29.100	19.400	19.400
	2018			
1	Totaal bezoldiging in kader van de WNT	**24.201**	**11.568**	**13.942**
2	Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	28.350	18.900	18.900

Toelichting Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

a. Het bezoldigingsmaximum voor de directeur bedraagt € 194.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de directeur.
Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van het college bedraagt € 29.100 en voor de overige leden van het college € 19.400. Deze maxima worden niet overschreden.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 00 21

b. Het verschil in de bezoldiging in het kader van de WNT tussen de Toezichthoudende topfunctionarissen (2018 - 1), t.w. de vicevoorzitter van het college en het collegelid, is toe te schrijven aan de brutering van het aantal gemaakte kilometers voor dienstreizen door dit collegelid.

09 Extern personeel

In de verslagperiode is – net als in het voorgaande jaar - voor het voeren van de boekhouding een beroep gedaan op een financiële medewerker van BAN-PD. Ten aanzien van de uitvoering van een onderzoek naar 'duurzame landbouw' is gedurende het gehele boekjaar 2019 een tijdelijke onderzoeker ingehuurd (eveneens via BAN-PD) en tevens - voor een aantal maanden – een tweede onderzoeker (via LexNova). Daarnaast zijn in de eerste helft van 2019 een interim-directie en een tijdelijke office-manager ingehuurd.

10 Kosten werving en selectie

In het verslagjaar is een nieuwe directeur geworven.

11 Huisvesting

Op het vlak van de huisvesting zijn er in het verslagjaar geen veranderingen opgetreden. Het bureau van de Noordelijke Rekenkamer is en bleef gevestigd aan de Dr. Nassaulaan 5 te Assen.

12 Externe diensten

De post Externe Diensten is opgebouwd uit vier posten. Op de eerste plaats komt de dienstverlening door de provincie Drenthe. Deze dienstverlening heeft vooral betrekking op het personeelsbeleid. Begin 2017 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst tot stand gekomen. Bij de uitgaven voor ondersteuning op het vlak van ICT is er ten opzichte van de begroting sprake van een overschrijding, vooral als gevolg van de aanschaf van nieuwe werkplekken en aanpassen van accounts. Op het vlak van de schoonmaakkosten hebben zich geen vermeldenswaardige veranderingen voorgedaan. Een grote en onvoorziene uitgavenpost in 2019 betroffen de kosten inzake de organisatieontwikkeling en de inschakeling van juridische bijstand in drie personeelsdossiers. In onderling overleg is overeenstemming bereikt, in één geval leidend tot vertrek (inclusief een vertrekregeling en de afspraak dat de Noordelijke Rekenkamer ook de juridische kosten van de tegenpartij zou dragen).

Externe diensten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Dienstverlening Drenthe	6.045	5.000	6.038
Automatisering	21.195	15.000	33.966
Schoonmaak	3.508	4.500	3.796
Overige diensten waaronder accountantscontrole	9.030	6.000	7.004
Organisatieontwikkeling	2.265	0	101.542
Juridische bijstand	16.561	0	55.864
Totaal	**58.604**	**30.500**	**208.210**

13 Afschrijving vaste activa

In 2018 zijn er forse investeringen gedaan in een nieuwe ICT-omgeving. De uitgaven hadden echter in grote mate betrekking op licenties en op urendienstverlening om de datatransitie mogelijk te maken. Een deel van de reeds afgeschreven hardware (server) kan opnieuw worden benut. Het College heeft besloten de vernieuwing van de ICT-omgeving in eenmaal te boeken in de lasten in

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

overeenstemming met het activeringsbeleid. Sinds 31 december 2018 is de boekwaarde van de in het verleden aangeschafte ICT-infrastructuur nihil.

14 Vormgeving

In de verslagperiode werden geen eindrapporten uitgebracht. De gemaakte kosten betreffen het drukken van folder voor de leden van Provinciale Staten, met uitleg van de types onderzoek van de Noordelijke Rekenkamer.

15 Overige bedrijfskosten

De post "*overige bedrijfskosten*" omvat de kosten van abonnementen van kranten en tijdschriften, bankkosten, huishoudelijke uitgaven en kosten voor het boekhoudpakket.

16 Voorlichting en representatie

Deze post bevat de kosten samenhangend met de publicatie van Rekenkamerrapporten, zoals de huur van de locatie en inhuur van catering. In 2019 werden geen uitgaven gedaan.

17 Onvoorzien

Op deze post is in boekjaar 2019 geen beroep gedaan.

18 Rente- en incidentele baten

In het verslagjaar waren de totale rentebaten op de depositorekening die de Rekenkamer aanhoudt nihil.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

3 Overige gegevens

3.1 Realisatieoverzicht 2019 en 2018 (in euro's (€))

	Realisatie 2019	*Begroting 2019*	*Verschil 2019*	*Realisatie 2018*
Bedrijfslasten				
Personeel				
Personeel + sociale lasten	489.533	665.000	-/- 175.467	563.554
Woon-werkverkeer; reis-/verblijfkosten	11.018	12.000	-/- 982	10.835
Vorming en opleiding	552	2.000	-/- 1.448	1.238
Werving en selectie	2.368	1.000	+/+ 1.368	0
Extern personeel	201.337	40.000	+/+ 161.337	68.594
Totaal personeel	**704.808**	**720.000**	**-/- 15.192**	**644.221**
Huisvesting				
Huur en service	43.614	42.000	+/+ 1.614	43.329
Belastingen	738	700	+/+ 38	690
Totaal huisvesting	**44.352**	**42.700**	**+/+ 1.652**	**44.019**
Externe diensten				
Dienstverlening Drenthe	6.045	5.000	+/+ 1.045	6.038
Automatisering	21.195	15.000	+/+ 6.195	33.966
Schoonmaak	3.508	4.500	-/- 992	3.796
Overige diensten	9.030	6.000	+/+ 3.030	7.004
Organisatieontwikkeling	2.265	0	+/+ 2.265	101.542
Juridische bijstand	16.561	0	+/+ 16.561	55.864
Totaal externe diensten	**58.604**	**30.500**	**+/+ 28.104**	**208.210**
Bureaukosten				
Afschrijvingen	0	0	0	457
Vormgeving rapporten	1.149	15.000	-/- 13.851	11.734
Overige bedrijfskosten	14.240	11.500	+/+ 2.740	12.239
Totaal bureaukosten	**15.389**	**26.500**	**-/- 11.111**	**24.430**
Voorlichting en representatie	**48**	**6.000**	**-/- 5.952**	**2.953**
Onvoorzien	**0**	**2.000**	**-/- 2.000**	**0**
Som der bedrijfslasten	**823.201**	**827.700**	**-/- 4.499**	**923.833**
Bijdragen provincies	827.700	827.700	0	803.000
Rente	0	0	0	0
Som der opbrengsten	**827.700**	**827.700**	**0**	**803.000**
Resultaat	**4.499**	**0**	**4.499**	**-/- 120.833**

3.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen gebeurtenissen na balansdatum plaatsgevonden.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

3.3 Ondertekening van de Jaarrekening 2019

Aldus vastgesteld te Assen, d.d. 11 maart 2020.

J. van der Bij
Waarnemend voorzitter College

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs
Venekoterweg 44
Postbus 18
8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs

Aan het college van de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel
Wij hebben de (in de jaarstukken van pagina 7 tot en met 16 opgenomen) jaarrekening 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals "Het Rechtmatigheidskader Noordelijke Rekenkamer 2019".

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. het overzicht van baten en lasten over 2019;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), "Het Rechtmatigheidskader Noordelijke Rekenkamer 2019" en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeenschappelijke Regeling Noordelijke Rekenkamer, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Venekoterweg 44
Postbus 18, 8430 AA Oosterwolde
Tel. (0516) 82 09 20
Fax (0516) 82 09 21

Van Ketwich Verschuurlaan 287
Postbus 30019, 9700 RM Groningen
Tel. (050) 31 37 040
Fax (050) 31 24 497

Lorentzpark 1
Postbus 202, 9350 AE Leek
Tel. (0594) 58 05 80
Fax (0594) 58 04 80

lid van SRA

Internet: www.vandermeeracc.nl
E-mail : info@vandermeeracc.nl

Al onze dienstverlening wordt uitgevoerd door Van der Meer Accountants BV, ingeschreven in het handelsregister te Leeuwarden, onder nr. 01079042.
Van toepassing zijn de algemene voorwaarden van het SRA, zoals gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Utrecht onder nummer 40481496.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs

Paragraaf betreffende overige aangelegenheden
De jaarrekening over boekjaar 2018 is door een voorgaande accountant gecontroleerd. De verklaring bij de jaarrekening 2018, waarin een goedkeurend oordeel is afgegeven, is gedateerd op 29 mei 2019.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling,

bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 8.200, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit de inleiding, het jaarverslag (waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen) en enkele bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is, zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet, en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het college voor de jaarrekening
De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De directie is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante weten regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder provinciale verordeningen en interne verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in "Het Rechtmatigheidskader Noordelijke Rekenkamer 2019".

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het college is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de wet Gemeenschappelijke Regeling ook verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, Bado, "Het Rechtmatigheidskader Noordelijke Rekenkamer 2019", het Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
    - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
    - het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

  Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

VAN DER MEER
Accountants & Adviseurs

Wij communiceren met het college onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 29 april 2020

Van der Meer Accountants B.V.

Drs. R. Hooiveld RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Ontwerpbegroting 2021

Noordelijke Rekenkamer

Vastgesteld d.d. 29/04/2020 voor advies door de Raad van Advies.

Na commentaar van de Raad van Advies en het inwinnen van zienswijzen van de Staten van Groningen, Fryslân en Drenthe vastgesteld door het College van de Noordelijke Rekenkamer op xx/xx/2020.

1. Inleiding

De Noordelijke Rekenkamer heeft als taak onafhankelijk onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de provinciebesturen gevoerde bestuur. De Noordelijke Rekenkamer is een gemeenschappelijk orgaan dat de Provinciale Staten van Drenthe, Fryslân en Groningen in 2005 bij gemeenschappelijke regeling hebben ingesteld. De gemeenschappelijke regeling is eind 2016 herzien. De drie deelnemende provincies dragen elk voor een gelijk deel bij aan de uitgaven van de Rekenkamer. Daarmee stellen zij hun gemeenschappelijke Rekenkamer in staat haar wettelijke taak te vervullen. De missie van de Noordelijke Rekenkamer is "*met onderzoeksrapporten van kwalitatief hoog niveau het lerend vermogen bij de provincies te ondersteunen. Het verder gelegen doel is het verbeteren van het functioneren en presteren van de Noordelijke provincies.*"

Bij het samenstellen van de begroting voor 2021 wordt voortgebouwd op keuzen die bij de opstelling van de begroting voor 2019 en 2020 zijn gemaakt. Bij het opstellen van de begroting voor 2021 is uitgegaan van de realisatiecijfers over 2019 en de prognose voor 2020.

NB. In deze begroting is vooralsnog geen rekening gehouden met een eventueel voortduren van coronamaatregelen en/of daaruit voortvloeiende financiële ontwikkelingen. Mocht daar aanleiding toe zijn, dan zal de Noordelijke Rekenkamer haar begroting voor 2021 bijstellen.

BBV: paragrafen bij de begroting 2021

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) schrijft voor dat de begroting van de betrokken overheid te onderscheiden programma's kent die samenhangen met de maatschappelijke beleidsvelden waarop de betreffende overheid zich richt. Verder schrijft het BBV voor dat de betreffende overheid in afzonderlijke paragrafen de uitgangspunten beschrijft die op enkele beheersaspecten in acht worden genomen.

De Noordelijke Rekenkamer is geen bestuursorgaan dat besluiten neemt met rechtsgevolg; zij doet onderzoek. De resultaten van dat onderzoek nemen de vorm aan van constateringen (bevindingen) en adviezen (aanbevelingen). De Noordelijke Rekenkamer heeft één maatschappelijk doel: het vergroten van het inzicht in de inhoud, uitvoering en effecten van het door de drie Noordelijke provincies gevoerde bestuur. In een organisatie die op één doel gericht is, is het niet zinvol afzonderlijke uitgavenprogramma's te onderscheiden. De in 2021 uit te voeren onderzoeksprojecten zullen worden benoemd in het tweejarige onderzoeksprogramma 2021-2022 dat in november 2020 zal worden vastgesteld. Over de uitvoering van de in dat programma op te nemen onderzoeksprojecten zal de Raad van Advies waarin elke provincie door drie Statenleden wordt vertegenwoordigd, halfjaarlijks worden geïnformeerd.

De Noordelijke Rekenkamer heeft geen rechtspersoonlijkheid en zij kan dus geen onroerende goederen kopen. Er worden geen kapitaalgoederen – anders dan ICT-apparaten - aangehouden zodat het formuleren van uitgangspunten bij het onderhoud van deze kapitaalgoederen niet zinvol is. De Noordelijke Rekenkamer is een samenwerkingsorgaan van drie Provinciale Staten, maar neemt zelf niet - bestuurlijk dan wel financieel - deel in andere organisaties. In de begroting van de NRK is daarom geen paragraaf 'verbonden partijen' opgenomen. Onderstaand komen achtereenvolgens de resterende paragrafen waarin het BBV voorziet aan bod, te weten: weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering.

2. Toelichting

Weerstandsvermogen / reserves

Mochten zich incidenten voordoen die effect hebben op de financiële positie van de Noordelijke Rekenkamer (bijvoorbeeld langdurig ziekteverzuim, financiële aansprakelijkheden, onverwacht uitlopen onderzoek), dan kan daarin worden voorzien door een beroep te doen op de algemene reserve, het nog niet verplichte deel van de begroting (de post onvoorzien) en eventuele gebleken ruimte in andere delen van de begroting. De bedrijfsvoering van de Noordelijke Rekenkamer kent beperkte risico's, zodat het gerechtvaardigd is dat zij een beperkt eigen vermogen aanhoudt voor het bekostigen van noodzakelijke, maar niet begrote uitgaven. De nagestreefde reserve van de Noordelijke Rekenkamer is bij de herziening van de gemeenschappelijke regeling in 2016 vastgesteld op maximaal 5% van de jaarbijdrage van de deelnemende provincies (artikel 28, lid 2, gemeenschappelijke regeling). De reserve is bij het afsluiten van het boekjaar 2019 op peil en zal dat, zo is het streven, ook aan het einde van het boekjaar 2020 blijven.

Financiering

Rekening-courant
De Noordelijke Rekenkamer voert een deel van haar administratie uit in eigen beheer. De salarisbetaling en de reiskostenvergoedingen worden verzorgd door de provincie Drenthe. De drie deelnemende provincies storten hun jaarlijkse bijdrage rechtstreeks op de rekening-courant van de Rekenkamer.

Bijdrage van de provincies
Jaarlijks stellen de Staten van de drie provincies een gelijk bedrag beschikbaar ter dekking van de voor het Rekenkamerwerk te verrichten uitgaven. Deze bijdrage is taakstellend. Mocht zich een positief resultaat voordoen, dan doet de Rekenkamer na afsluiting van het begrotingsjaar een voorstel voor de bestemming van dit resultaat. In 2019 was sprake van een bescheiden positief resultaat.

Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat in op de plannen voor de bedrijfsvoering. De verschillen tussen de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 worden hieronder toegelicht en in paragraaf 3 cijfermatig weergegeven.

Personeel
In 2018/9 is sprake geweest van onderbezetting van het Bureau; die is deels gecompenseerd door externe inhuur. De effecten van zowel de onderbezetting als de externe inhuur zijn ook in 2020 nog zichtbaar. In 2020 is wel een begin gemaakt met het werven van nieuwe medewerkers. De ruimte daarvoor bestond deels door de onderbezetting, deels zal zij ontstaan door de verwachte pensionering van een medewerker en het aflopen van een detacheringscontract.

Deze situatie van ruimte is door de nieuwe directeur-secretaris aangegrepen om – in overleg met het College - een aantal keuzes te maken met betrekking tot de gewenste personeelsopbouw, zonder afbreuk te doen aan het streven naar brede inzetbaarheid van alle

onderzoekers. In het bijzonder is ervoor gekozen binnen het Bureau over specifieke expertise te kunnen beschikken op de provinciale kerntaken. Ook wordt gestreefd naar een gevarieerde staf in de zin van leeftijdsopbouw en functieniveau. Dat heeft ertoe geleid dat in 2020 een junior-onderzoeker is aangesteld die over een nog ontbrekende specifieke expertise beschikt (sociale geografie), dat het aantal senior-onderzoekers gedaald is van twee naar één (door natuurlijk verloop) en dat ruimte gecreëerd is voor het aanstellen van een onderzoeker (bij voorkeur een jurist). De verhouding man-vrouw is helaas scheef gebleven.

Het heeft de voorkeur – ook om financiële redenen – medewerkers in eigen dienst te nemen (formeel in dienst van de provincie Drenthe). Detachering van personeel of uitbesteding van delen van onderzoeken zal alleen plaatsvinden, als de interne expertise ontbreekt dan wel als er onvoorzien gebrek aan menskracht binnen de staf is.

Het streven is de formatie per 2021 weer op peil te hebben, ook om de ambities waar te maken: het restant van het onderzoeksprogramma-2018-2020 af te handelen en 50% van het nieuwe onderzoeksprogramma-2021-2022 met daarin meer ruimte voor onderzoeken per provincie.

	Formatie	Realisatie 2019	Prognose 2020	Begroting 2021
College	0,4	0,3	0,3/0,4*	0,4**
Bureau	6,0	4,3	4,6	6,0
Totaal	6,4	4,6	4,9/5,0	6,4

*Afhankelijk van werving collegeleden in 2020.
**Conform de Gemeenschappelijke Regeling 2016

Bij het begroten van de personele uitgaven is rekening gehouden met een lichte stijging van de salariskosten; de begrotingspost is taakstellend. Eventuele veranderingen in de CAO die per 01/01/2021 zal moeten gaan gelden, zijn nog niet te voorzien.

Dienstreizen en verblijfkosten

Voor 2021 wordt uitgegaan van een verhoging als gevolg van stijgende prijzen. De mogelijkheid bestaat dat de behoefte aan mobiliteit afneemt door maatregelen in verband met – of leereffecten als gevolg van - de coronaproblematiek; maar het is onverstandig daar nu al van uit te gaan.

Vorming en opleiding

Op grond van de CAO heeft elke medewerker een persoonlijk ontwikkelbudget van €5.000,- te besteden binnen een periode van 5 jaar – eventueel in één keer. De kans dat alle medewerkers het beschikbare bedrag in één jaar willen besteden, is echter klein, zo leert de geschiedenis bij de NRK. Vorming tot Rekenkameronderzoeker is deels *training on the job*. Nieuwe medewerkers worden daarnaast gestimuleerd basiscursussen Rekenkamerwerk te volgen. Het begrote budget is verhoogd om ruimte te creëren voor verdergaande professionalisering, met als rekenformule: aantal medewerkers x maximaal te besteden budget / vijf jaren.

Werving en selectie

In de begroting voor 2021 is geen bedrag voor werving en selectie van personeel opgenomen, omdat de werving grotendeels in 2020 zal plaatsvinden en veelal via gratis wegen (sociale media, netwerkcontacten, Noorderlink).

Extern personeel

In 2019 is deze post ongewoon hoog geweest, door het aanstellen van een interim-directie en aanzienlijke inhuur van externe onderzoekers. In 2020 is het budget teruggebracht naar het gebruikelijke niveau, en dat is ook voor 2021 de bedoeling, zij het met een lichte stijging in verband met te verwachten stijging van salariskosten.

Inhuur van externe capaciteit (detachering dan wel uitbesteding) is soms noodzakelijk, als de interne expertise ontbreekt dan wel als er onvoorzien gebrek aan menskracht binnen de eigen staf is. Daarmee is ook gezegd dat dit budget en dat voor eigen personeel communicerende vaten zijn: mocht het noodzakelijk blijken te zijn meer extern personeel in te huren dan begroot, dan zal die gefinancierd worden uit niet ingevulde vacatureruimte.

Huisvesting

De Rekenkamer huurt sinds medio 2014 kantoorruimte aan de Dr. Nassaulaan 5 te Assen. Die – sobere - kantoorruimte biedt voldoende werkplekken gegeven de formatie van de NRK. In de begroting van 2021 wordt uitgegaan van trendmatig stijgende uitgaven. Het contract van het grootste deel van het kantoor loopt tot 2025, voor een kleiner deel is een jaarcontract afgesloten.

Externe diensten

Dienstverlening Drenthe

De provincie Drenthe ontvangt voor het uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden een vergoeding. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (*DVO*). In de genoemde dienstverleningsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning van de directeur-secretaris NRK op het gebied van personeelszaken, arbeidsomstandigheden en verzuimbegeleiding. De vergoeding wordt vastgesteld op basis van urenregistratie. Het voor 2021 geraamde bedrag is bescheiden hoger dan het voor 2020 begrote bedrag, rekening houdend met stijgende personeelslasten.

Automatisering

De uitgaven blijken fors hoger uit te vallen dan begroot. In de loop van 2020 zal een beslissing genomen moeten worden over het hetzij vervangen van de – reeds nu - verouderde server dan wel overgaan naar werken in de Cloud. Tevens is de internetsite van de NRK aan vernieuwing toe, ook met het oog op de toegankelijkheid voor slechtzienden. Daarnaast zal in boekjaar 2021 een aantal laptops en mobiele telefoons extra onderhoud vergen dan wel vervangen moeten worden.

De intentie is de extra en deels eenmalige kosten te spreiden over de boekjaren 2020 en 2021 (de NRK werkt niet met afschrijvingen), de reserve aan te spreken en zo te vermijden dat de provincies een (weliswaar bescheiden) eenmalige extra bijdrage gevraagd moet worden.

Schoonmaakkosten

Voor het schoonhouden van de werkomgeving heeft de Noordelijke Rekenkamer een langlopend contract. De kosten voor 2021 worden lager ingeschat dan in de begroting-2020, gelet op de realisatie-2019.

Overige diensten
Dit betreft accountantskosten, die naar verwachting in 2021 teruggaan naar het ‘oude’ niveau, doordat begin 2019 gekozen is voor een nieuwe accountant en met die accountant heldere afspraken zijn gemaakt.

Organisatieontwikkeling
In de begroting-2020 is hier een fors bedrag voor opgenomen. Dat bedrag was deels bedoeld voor externe ondersteuning bij het tegengaan van eventuele resterende spanningen in de organisatie. Voor een groter deel was dit een reservering voor de afgesproken externe uitvoering van de – door de gemeenschappelijke regeling uit 2016 voorgeschreven – evaluatie. Voor 2021 kan deze begrotingspost daarom weer naar beneden.

Juridische bijstand
Deze uitgavenpost was in 2019 zeer fors, vooral als gevolg van advocatenkosten en de kosten die samenhingen met het vertrek van de directeur-secretaris (2018/9). Het voornemen van College, directeur-secretaris en medewerkers van de NRK is om dergelijke kosten in 2021 te voorkomen.

Bureaukosten

Afschrijvingen
Zoals hierboven gesteld werkt de NRK niet met afschrijvingen.

Kosten vormgeving en publicatie
Het publiceren van Rekenkamerrapporten brengt kosten met zich. De digitale (pdf) versie moet goed leesbaar zijn. Aan de vormgeving van de rapporten wordt de nodige aandacht besteed. De kosten daarvoor zijn aanzienlijk en daarom is besloten tot een bescheidener opmaak. De verlaging van het budget voor 2021 is taakstellend. In 2019 is alleen een folder gepubliceerd; in 2020 zullen – naar verwachting - drie rapporten gepubliceerd worden.

Voorlichting en representatie
Het gaat hierbij vooral om de kosten die samenhangen met de presentatie van de rapporten, zoals zaalhuur en catering. Gemiddeld genomen presenteert de NRK drie rapporten per jaar. In die jaren zijn de kosten hoger dan voor 2020 begroot. Deze post is daarom enigszins verhoogd. De NRK doet in 2020 ervaringen op met het presenteren van rapporten in een provinciehuis en online; daaruit zijn wellicht kostenbesparende lessen te trekken voor de toekomst

Overige bedrijfskosten
Onder de overige bedrijfskosten vallen onder meer het lidmaatschap van de NVRR, abonnementen op kranten en tijdschriften, bankkosten, huishoudelijke uitgaven en kosten voor het boekhoudpakket.

3. Begroting

De begroting-2021 bouwt voort op de realisatie-2019 en de verwachting voor 2020. Verder is rekening gehouden met de verordening financieel beleid van de provincie Drenthe (ex artikel 216 van de Provinciewet): toelichting op de financiële positie, begroting 2021 en meerjarenoverzicht van baten en lasten. De begroting-2021 laat trendmatige veranderingen zien en de hierboven verwoorde beleidsmatige accenten.

Overzicht baten en lasten

	Begroting 2019	*Realisatie 2019*	*Begroting 2020*	*Begroting 2021*
Lasten				
Personeel				
Personeel + sociale lasten	665.000	489.533	630.000	645.000
Woon-werkverkeer; reis-/verblijfkosten	12.000	11.018	12.500	13.500
Vorming en opleiding	2.000	552	2.000	7.000
Werving en selectie	1.000	2.368	750	0
Extern personeel	40.000	201.337	60.000	62.000
Totaal personeel	**720.000**	**704.808**	***705.250***	**727.500**
Huisvesting				
Huur en service	42.000	43.614	44.000	45.000
Belastingen	700	738	750	800
Totaal huisvesting	**42.700**	**44.352**	***44.750***	**45.800**
Externe diensten				
Dienstverlening Drenthe	5.000	6.045	6.000	6.700
Automatisering	15.000	21.195	15.000	27.500
Schoonmaak	4.500	3.508	6.000	4.000
Overige diensten	6.000	9.030	4.500	5.000
Organisatieontwikkeling (incl. evaluatie)	0	2.265	25.000	4.000
Juridische bijstand	0	16.561	-	-
Totaal externe diensten	**30.500**	**58.604**	***56.500***	**47.200**
Bureaukosten				
Afschrijvingen	0	0	0	0
Vormgeving rapporten	15.000	1.149	12.000	10.000
Voorlichting en representatie	6.000	48	6.000	7.000
Overige bedrijfskosten	11.500	14.240	12.500	12.500
Totaal bureaukosten	**26.500**	**15.389**	***24.500***	**29.500**
Onvoorzien	**2.000**	**0**	**15.000**	**15.000**
Som der lasten	**827.700**	**823.201**	***852.000***	865.000
Bijdragen provincies	827.700	827.700	852.000	865.000
Rente	0	0	0	0
Som der opbrengsten	**827.700**	**827.700**	**852.000**	865.000
Resultaat	**0**	**4.499**	**0**	0

Financiële positie

Reserve

De reserve is bedoeld voor onderzoeksactiviteiten die langer dan gepland doorlopen, of om een extra inzet van externe expertise vragen, voor de opvang van de gevolgen van onvoorzien verzuim en andere tegenvallers.

Reserve Noordelijke Rekenkamer

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
t/m 2011		25.000	67.565	42.565
2012	42.565	0	0	42.565
2013	42.565	3.659	0	38.906
2014	38.906	0	33.305	72.211
2015	72.211	0	9.514	81.725
2016	81.725	41.786	0	39.937
2017	39.937	0	73.660	113.597
2018	113.597	120.833	0	-/- 7.236
2019	-/- 7.236	0	49.499	42.263

Investeringen

In 2021 worden substantiële investeringen verwacht in de automatisering (zie hierboven).

Meerjarenraming

De begroting van de Noordelijke Rekenkamer wordt jaarlijks aangepast op basis van informatie over realisatiecijfers van het daaraan voorgaande jaar. De belangrijkste post op de begroting wordt gevormd door personele en sociale lasten.

Meerjarenraming 2019-2024 in begrotingscijfers

X €1000	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten						
Personele lasten	720	705	728	740	750	765
Overige lasten	108	147	137	140	145	150
Totaal	828	852	865	880	895	915
Baten						
Bijdragen provincies	828	852	865	880	895	915